13-a JARO, N-o 455. MONATA ESPERANTO-GAZETO 25. JULIO 1937.

SENNACIULO

OFICIALA ORGANO DE SENNACIECA ASOCIO TUTMONDA

REDAKTEJO, ADMINISTREJO K SIDEJO DE PLENUM-KOMITATO: 67, avenue Gambetta, Paris-20

Poŝtĉekaj kontoj je nomo de SAT-Paris: Bruxelles n-o 350 189, S'Gravenhage n-o 211 533 Kopenhago n-o 4 986, Paris n-o 1234 22, Stokholmo n-o 74 153, Wien n-o D-109 068, Zagreb n-o 41 448, Zürich n-o VIII-200 49. Alilande oni pagu per poŝtmandato je nomo de SAT., bonvalutaj devizoj en rekom. letero aŭ bankĉeko je nomo de « Bannier ».

Roterdamo vin atendas !!

Nur kelkaj tagoj k tiam la 17-a Kongreso estos fakto. Tiam verŝajne pli ol 700 Gekamaradoj el 14 aŭ 15 landoj estos kune dum tuta semajno. Jes, estos kune en la plena senco de la vorto, ĉar la interkomunikiĝo, la kunestado estos pli funda, ol en multaj antaŭaj kongresoj, ĉar parte la kongresanoj loĝos ĉe R'damaj esperantistoj, parte en giganta tranoktejo. Ni do havos la plenan okazon ekkoni unu la alian *en* k *ekster* la kongresejo, k ni konsciu, ke unu el la plej gravaj celoj de niaj tutmondaj kunvenoj estas la plifortigo de la solidaro k sentoj de frateco k kamaradeco inter la laboristoj de diversaj landoj. Ni, esperantistoj, ne kredas, ke tiuj sentoj de solidaro k humano grave povas disvolviĝi inter la anoj de la nacioj, se ili havas nenian okazon k rimedon interkontaktiĝi unu kun la alia, ĉar kion ni povas senti por « fremduloj »? Ne multe! Jam per nia esperantisteco ni ne estas fremduloj k niaj kongresoj donas al ni la okazon k esperanto la ilon por interrilati, kvazaŭ lingvodiverseco k nacia aparteco ne ekzistus. La gravo de nia kunesto dum kelkaj tagoj ne estas fiktiva, ne estas efemera, sed ne povas ne influi nian menson koncerne tutmondan solidaron, koncerne la loĝantojn de aliaj nacioj ol la niaj. *Dependas de nia menso, ĉu ni estas maturaj en Ĉia cirkonstanco konsekvence malakcepti ĉion, kio kondukas nin al la malamikeco k milita barbarismo* inter la popoloj. Jen gravaĵo en niaj SAT-kongresoj, gravaĵo, kiun eble ne komprenas ĉiu esperantisto. Sed tiuj, kiuj jam ĉeestis tutmondan kongreson, pli malpli spertis la forton, kiun mondlingvo posedas k elradias, se diverslanda proletaro praktike uzadas ĝin.

La R'dama O.K.K. penadas aranĝi ĉion plej perfekte k ni nun jam scias, ke nia laboro ne estos vana, ĉar — ĉu la nuna aliĝnombro ne mirigas nin ĉiujn? Eble, la R'dama kongreso, okazonta en tre malfavora tempo, superos ĉiujn antaŭajn laŭ grandeco, laŭ la aliĝnombro. Verŝajne la Lajpciga rekordo estos rompata en Roterdamo, eĉ en tiu ĉi tempo, kiam teroro, krizo k skismemo ĝenegas nin en nia pozitiva laboro. Senfanfarone ni elkrias: « S.A.T. ankoraŭ la bastiono de l'laborista esperantismo! »

Sed ankaŭ en aliaj rilatoj nia kongreso estu fruktodona, plensukcesa k la O.K.K. esperas, ke ĉiuj venos kun la konscio pri tio, kio estas evitenda. Kun la konscio pri la taskoj de la kongreso ĉiu kongresano venu al Roterdamo, ĉar en antaŭaj kongresoj konfuzo inter la kongresanoj lasis makulon sur la memoroj al tiuj kunvenoj. Ĉar kelkfoje okazis, ke la politikaj pasioj transformis la samcelanojn en bandon da kriegantaj, insultantaj histeriuloj. Kaj tio okazis nur pro tio, ke multaj el ni ne konscias pri la taskaro de SAT, ne konscias, ke la SAT-kunsidoj ne estas destinitaj por favori, malfavori, protekti aŭ malprotekti la politikajn tendencojn laboristajn. Tiu, kiu do venas kun la plano larĝe propagandi (ĝenerale per atakado al alia proleta tendenco) por sia politika konvinko, domaĝas la celon de nia kongreso, semas malharmonion, tie kie kunfandiĝo devas esti rikoltata. Tia blinda fervoro alportas nur malutilon k oni komprenu, ke la SAT-kongreso havas nenian rilaton kun la taga aŭ partia politiko k ke en la kunsidoj de SAT la organizaj aferoj devas esti traktataj de membroj, kiuj en tiuj kunsidoj antaŭ ĉio estu indaj, senmalicaj anoj de nia mondorganizo. En la laborkunsidoj nenia politiko, ĉar eĉ per tio ni endanĝerigus niajn kongresojn, kiuj kiel kulturaj kongresoj estas tolerataj, sed kiuj estus malpermesataj, se ni traktus la politikon. Ni ja scias, ke eksterlandanoj ne havas rajton trakti politikajn temojn. Tiu dekreto verŝajne ekzistas en ĉiu lando.

Ni do kune zorgu, ke niaj kunsidoj tutmondaj fortigu la kamaradecon inter ni ĉiuj, ke ni forĵetu ĉion, kio nin povas disigi, k kio povas endanĝerigi nian etan okazon senĝene renkonti unu la alian. Per tio ni ne deflankiĝas de la vojo ĝis nun irita.

Ho ne, SAT ĉiam estis organizo, kiu penadas utiligi esperanton por la laboristaro tutmonda, kiu sin politike organizis en malsamaj partioj. Per tiu utiligo ĝi jam per si mem laboras por la spirita disvolviĝo ĉe siaj membroj, tiel, kiel rilatas la naciajn dogmojn, kiel la partifanatikon ĉe multaj socialistaj laboristoj. Volante altrudi ekskluzive sian politikan starpunkton al la organizo, oni agas kontraŭ la celo. Malgraŭ tio, ke la organoj de SAT lasas al ni maksimumon da okazo diri nian opinion, tamen en niaj kongresoj ni solvu organizajn problemojn, k ni klopodu respekti unu la alian k forĝi ligojn de tutmonda frateco. Ni foje estu *homo, kamarado,* k ne *ĉiam* ero de partio A. B. C. aŭ D. E. F. Ni fine komprenu, ke la vojo al pli da feliĉo ne estas tiel facile trovebla ol multaj eble supozas. Ni klopodu konduti iom pli humane, almenaŭ en rilatoj kun samcelanoj. Ankaŭ en tio kuŝas nia forto.

Se mia babilo igas pripensi la kongresanojn pri la celo de niaj kongresoj, mi estas certa, ke la Roterdama kongreso fariĝos grandioza manifestacio ne nur de la forto de nia movado, sed ankaŭ de la efektiva solidaro k komprenemo inter laboristoj el malsamaj landoj k ideoj, kiuj per esperanto k SAT donas al la grandaj Internacioj la pruvon de nia progresemo k praktika idealismo. Estu tiel, Gek-doj!

B. WELS,
Prezidanto de O. K. K.

Du junaj K-doj el Holando (biciklintaj en Danio k Svedio en somero 1935) petas por sia pli juna frato, kiu ne dezirante militservi estas devigata ellandiĝi kiel militrifuzanto, trovi laboron eksterlande kiel maŝin- aŭ kuprostablisto, aŭtogen-veldisto aŭ sim. (li havas preskaŭ 4-jaran praktikon k bonajn labor-atestojn). Kiu povas helpi, faru tion kiel eble plej baldaŭ, ĉar jam urĝas, skribante al la Red. de « S-ulo » (kiu peros).

Dreves Uiterdijk

HODIAŬ ni festas la kvindekjaran ekziston de Esperanto k jam multe ni pri tio povas legi. Se ni pripensas la malfacilajojn spertitajn de niaj pioniroj, kiuj en tempo dum kiu ĉiu humoristo sentis la neceson primoki Esperanton tamen daŭre propagandadis por la lingvo, ni devas esti dankaj al ili. Tial ĉi tiu artikolo ne temas pri la sukcesoj aŭ evoluado de la lingvo sed pri unu el la pioniroj nome Dreves Uiterdijk (nask. 1866), kiu pro sia pionira laboro estos la honora prezidanto de nia 17a kongreso.

Kvankam li jam longe estas SAT ano, la nederlandanoj konsideris lin kiel burĝan esperantiston. Mi ĝoje konstatis la malon. Por montri tion al la legantoj, mi represas jenon el letero lia.

« Mi rapidas sendi kelkajn detalojn pri la naskiĝa periodo de nia movado. Plena da vojaĝemo mi pasigis miajn dimanĉojn dum mia juneco per memstudado de modernaj lingvoj. En 1884 mi konatiĝis kun volapük, kio ŝajnis al mi io sensacia. Poste mi aŭdis pri esperanto, sed pro manko da tempo mi ne povis okupi min pri tio ĝis kiam mi faris vojaĝon per ŝarĝoŝipo al Levanto. La kunportitaj esperanto-lernolibretoj konigis al mi survoje la eblecojn. Mia kono baldaŭ maturiĝis per vigla korespondado, k jam baldaŭ mi dum la noktoj verkis super nederlandlingva lernolibreto. Trovi eldoniston ne eblis k finfine mi mem eldonis ĝin. Konato de mi, presisto, bonvolis presi ĝin; tamen mi estis devigata mem pagi la literojn kun supersignoj k la kliŝojn. Mi mem anoncis en la gazetoj k fariĝis, kvankam mi estis instruisto, librovendanto. Mi mem devis transpagi k forsendi ĉion. Poste mi eldonis « La Holanda Pioniro » k de la unua numero mi dissendis 2000 ekzemplerojn senpage, klopodante per tio fari grandegan propagandon. Mi multe spertis dum tiu tempo kion mi pli volonte forgesas. Multajn kongresojn mi vizitis. Dum la unua, en Bulonjo, Zamenhof proponis min kiel membron de la Lingva Komitato, de kiu mi ĝis nun estas membro. La disĉiploperiodo komenciĝis k prilaboris la kampon de la estonto. Inter tiuj montriĝis niaj fidelaj kamaradoj, la laboristoj, esti seriozaj laborantoj. Ili ja staras ĉe la pinto de la progreso, ne flankiĝante k ne inter si batalante. Ili estas la plej eminentaj homoj en tio, kiuj glorigas en ĉi tiuj mallumaj tempoj novan estonton. Mia iama entuziasmo reaperas pro la esperanto-bultenoj kiujn la hispana registaro regule sendas al mi pri sia heroa lukto kontraŭ la mortiga faŝismo, malantaŭ kiu la nigraj bandoj bruligadas la fajron. Hispanio nun estas la batalkampo, kie la pereo aŭ la venko de ni kulturo estas certigota. Ankaŭ en Usono komenciĝas io (D. U. mem last vintre estis tie). La laboristoj tute pravas ne volante plu restadi sklavoj de la kapitalismo. Kaj kun solidaro la venko estos certigita... »

Ni ne kongresas sub honoraj prezidantoj, kiuj estas generaloj, nigruloj, ministroj, ktp. ktp, sed ni kongresas sub la honora prezidanteco de laboruloj klaskonsciaj, tiel montrante al ili kiel ilia laboro plaĉas al ni. Dreves Uiterdijk vidu en nia elekto nian dankon sen pli, sed estu konvinkita ke ni tion faras ne por honori, sed por vidigi kiu apartenas al ni k instigi vin daŭrigi vian laboron en la ĝusta direkto.

Por la bono de l'homar' batalas ni,
En unuec', forte staru ni.
Privilegiojn ne bezonas ni,
En unuec', forte staru ni.

MOHO.

Raportaro de la Plenum-Komitato de S.A.T.

(1936-1937)

B) Administracio

BILANCO

Por la unua fojo ni publikigas en S-ULO la Bilancon. Tamen ĉi lasta estis ĉiam farata de ni, k ĝi estis ĉiujare kontrolita, sed ĝis nun ni preferis ne presigi ĝin pro iuj motivoj, kiuj feliĉe malaperis intertempe! Jen ĝi :

AKTIVO :

Kaso k poŝtkontoj	fr.	2.894.37
Materialo		1.548.—
Varo (valoro laŭ kataloga prezo : 168.000)		50.000.—
Debitoroj diversaj		7.235.12
	fr. fr.	61.677,49

PASIVO :

SAT-akcioj : saldo	fr.	29.007.82
ADLEL : saldo		1.865,62
Pruntintoj : saldo		65.826.86
Presistoj : saldo		29.104,49
	fr. fr.	125.804.79
Diferenco, nome DEFICITO	fr. fr.	64,127.30

KOMPARO KUN LA ANTAŬAJ JAROJ :

— en junio 1934 : 1-a bilanco post la rabo da ronde 100.000 fr. fr. en Moskvo, la deficito estis	fr.	77.978.79
— en junio 1935: post la rabo, fare de la Leipzigaj faŝistoj, de 14.000 fr. da libroj, deficito da	fr.	89.686.46
— en junio 1936 : deficito da	fr.	87.888.64
— en junio 1937 : deficito da	fr.	64.127.30

Certe la komparo inter la jaroj lamas pro tio, ke la franko 1937 ne plu valoras la frankon 1936, ĉar la var-prezoj intertempe altiĝis ; tamen, spite ĉion, la situacio ĝenerala de nia entrepreno, el bilanca flanko, pliboniĝas ; konstante la deficito reduktiĝas; iom post iom ni elsaviĝas el la financaj embarasoj en kiujn nin puŝis la « faroj » de Moskvo k Leipzig.

Rimarko : la posteno « Varo » de la Bilanco ne entenas la stokon de PLENA VORTARO.

PRESADO DE LA GAZETOJ

La plifortiĝo de nia bilanca pozicio originas ĉefe el tio, ke ni ĉesis presigi en Francio k transdonis niajn mendojn al Belgio.

En aŭgusto 1936, la presisto Granchamp, Francio, altigis tiom siajn kondiĉojn, ke ni staris antaŭ dilemo : aŭ plue presigi ĉe li k... baldaŭ bankroti, — aŭ forlasi lin, malgraŭ nia ŝuldo al li pro presitaj libroj, k serĉi alian presiston.

Post peniga klopodo, ni fine kontraktis kun « Les Arts Graphiques » Bruselo (laborista kooperativo), kiu ĝis nun kontentigis nin, krom kelkaj peketoj aŭ fuŝoj ne gravaj.

Tiu ŝanĝo de presejo lasis al nia kaso konsiderindan profiton, k krome la poŝta tarifo belgia estas malpli alta, en ora valuto, ol la francia.

Sed nenio estas eterna, ĉio konstante moviĝas, k transformiĝas : ankaŭ en Belgio ! Tie plialtiĝis la var-prezoj, k kompare al sept. 1936, la nunaj kondiĉoj de la presejo altiĝis je 10 %.

Tiu konstato montras ke ne oportunas nun fari planon por longa tempo-daŭro. Kiu kapablas profeti kie ni presigos post unu jaro? Neniu ! Dume ni elprofitu la nunan cirkonstancaron : kiam tiu ĉi cedos sian lokon al alia, nu tiam ni serĉos alian solvon ; k tiurilate la tutmonda, sennacieca karaktero de nia Asocio estas favora.

KONTADO

La kontojn daŭre tenas K-do *Banmer*, k liajn skribojn kontrolis K-doj *Baro* k *Piron*, kiuj trovis ĉion en ĝusta k klara stato, krom unu sola eraro, vere bagatela, ĉar ĝi koncernas diferencon de unu centimo ! Plie, K-do *Piron* kontrolis komence de la kuranta jaro plurfoje la kurantajn kontojn.

KOTIZOJ

Ankaŭ pro la devaluo de l'franko, tiu enspezofonto produktis pli da frankoj ol lastjare. Kaj ne seninfluа ankaŭ estas la pliiĝo de la membroj, precipe en bonvalutaj landoj.

Pro la varioj de la mon-kurzoj, estas sufiĉe malfacile adapti la tarifon ĉiam aŭtomate al la landa valuto.

MEMBRARO

Kun plezuro ni konstatas, ke, kompare kun 1936, la nombro de la membraro altiĝis. Aliĝis 340 novaj Gek-doj ; sed, kompreneble, ĉiujare perdiĝas ankaŭ ia kvanto. Nia rezisto, dum la 2-3 lastaj jaroj, al la krizo jam pruvis la ekzistorajton de nia movado ; la ĵusa progreso nekontesteble estas plia pruvo, ke ni staras sur bona bazo.

ELDONADO

En julio 1936, ni aŭdis pri la preparo de JUNECA ARDO (N. Bartelmes), de FRATECO EN LA VIVPRAKTIKO (H. Roland Holst), de tria eldono de KOMUNISTA MANIFESTO, k de LA LABORISTA ESPERANTO-MOVADO ANTAŬ LA MOND-MILITO (G.P. De Bruin).

Tiam ni jam avertis pri la malfaciloj en la elekto de la presisto. Ni konfirmas hodiaŭ ke, de nun, ni ne plu sekvos la preferon de la aŭtoroj, eĉ se ili pagus la eldonkoston ; ni nur konsideros la intereson de nia entrepreno, k nia sperto diktos al ni doni la mendon al la firmo la malplej kosta, k kun kiu la rilatoj estas sendornaj. Ni citu nur unu fakton : en decembro, la presisto en Tierp, Svedio, ekspedis 500 ekz. de la De Bruin-broŝuro al Amsterdam; la pakajo kuŝis ĝis komence de junio en la Amsterdama doganejo, pro kulpo de la presisto, kiu ne liveris al Amsterdam la necesan dokumenton. Ni ripetas : facile kritiki aŭ proponi, malfacile fari!

Pro manko de la tria ĉapitro ni ne povis ĝis nun aperigi la verketon pri Rashigieno k Heredado. Tamen ĝia aŭtoro, K-do P. Neergaard, fine povas certigi la finpretigon de la manuskripto ĝis julio, k sekve ĝi aperos (proks. 54 pĝ.) ankoraŭ ĉi-jare sub jena titolo : SCIENCO K PSEŬDOSCIENCO DE HEREDO K RASO.

VENDADO

Ĝi malpliiĝas de jaro al jaro ; k ni scias, el boninformitaj fontoj, ke tiu situacio ne estas aparta al SAT, aliaj esperantaj eldonfirmoj baraktas senespere en financaj embarasoj. Kompreneble fortranĉo de la germania klientaro ne

povas esti senefika sur la farton de la esperantista merkato. Kaj cetere kontribuas al la malpliiĝo de nia enspezo, kompare kun 1936, la fakto ke ni reduktis la vendoprezojn de kelkaj libroj.

BRECO

Ĉi-jaron ĝi produktis fr. 11.145,85, do multe pli ol antaŭe ; tiu rezulto pruvas, ke ni prave fidas al la helpemo de la membraro ; k tio kuraĝigas.

PLENA VORTARO

Fine la vendado de P.V. ĵus liveris fr. 1.581,50 al la SAT-kaso; tio estas la unua profito neta. Kaj estonte la produkto de l'vendado fluos al nia kaso, minus la honorarioj al la aŭtoroj, k la afrankokosto.

En 1937, naskiĝis «adulta» frato de nia P.V., — liliputa frato, kiu nomiĝas OFICIALA VORTARO DE ESPERANTO, kiun naskis... (divenu!!) unu el la aŭtoroj de nia P. V.: Sro Salo Grenkamp-Kornfeld.

Post plendo al la Akademio pro tiu uzurpo de titolo, kiu nekontesteble celas mistifiki la publikon, la Akademio sendis komunikon al la esperanta gazetaro (vidi ties tekston en S-ULO N° 453, majo 1937, paĝ. 48).

Jam pluraj gazetoj, en la malplej gravaj, presigis tiun ĉi komunikon, k la ĝisnunaj recenzoj ne estas tre favoraj: unu eĉ, sekve de atenta ekzameno, prezentas la verkon kiel senutilan k neseriozan ! Ni ne dubas ke la spertaj esperantistoj flaros la manovron, k ne lasos sin trompi.

Ni avertas ke la O. V. de E.:

— entenas nur la oficialajn vortojn, — k ĉiu scias ke tiu provizo da vortoj ne sufiĉas por vera praktikado de la lingvo.

— havas formaton nur 10.5 × 14 cm.

— havas nur 250 paĝojn, anstataŭ 508,

do substanco malpli riĉa, eĉ ne sufiĉa, entute valoro triona ; sekve spite la ŝajnon, la prezo de 20 fr. fr. (eĉ 2 guldenoj) estas ankoraŭ pli kara ol nia P. V. je 60 fr. fr.

La esperantistaro juĝu !

6) Redakcia raporto

« Sennaciulo » kun « La Lernanto » k ankaŭ « Sennacieca Revuo » aperis regule ĉiumonate, alterne je la 25-a k je la 10-a de ĉiu monato. La paĝokvanto restis la sama kiel en la antaŭaj jaroj (8 paĝoj por la oficiala organo k 16 paĝoj por la Revuo). Sed pro tio ke la kompostmaniero de la nuna presisto (la litertipa uzado) permesas aperigi pli multe da materialo ol ĉe la antaŭaj presejoj, sur la sama nombro da paĝoj k kun sama formato, ni povas kun libera konscienco diri, ke ni ne trompis la legantojn. Male! Ni liveris iom pli ol en la antaŭaj jaroj por la sama abonprezo. Kaj ni pensas rajti aserti, ke ni la legantaron ne nur ne trompis rilate la kvanton da legaĵo, sed ankaŭ rilate la kvaliton. Se malmulte da spaco restis, ĝenerale, por neesperantistaj temoj en « Sennaciulo », ni povis liveri en « La Lernanto » certe legindajn k ne tro malfacile legeblajn rakontojn k historietojn. Kaj precipe en « Senn. Revuo » la artikoloj ĉiuspecaj (socipolitikaj, ekonomiaj, literaturaj, sciencaj) estis variaj k, ni pensas, atingis altan gradon da objektiveco k sincero en la raportado. Aparte rimarkinda estas en tiu ĉi pasinta jaro la fakto, ke la kunlaborado al ambaŭ revuoj konsiderinde kreskis, kio signifis, ke ni pli severe povis elekti la presotan materialon k ĝis ia grado plialtigi la nivelon de la gazetoj. Por « Senn. Revuo » ĝi signifis, ke ni sufiĉe ofte havis materialon presindan por 10 paĝoj de la kajero *nur koncerne la soci-politikan, raportan parton* (kio estas bela progreso), tiel ke ni povis redukti iom la pure literaturan parton, kiu ja ankaŭ kontribuas al la eduka tasko de nia Asocio, sed tamen estas malpli necesa konsistoparto de nia laboro, ol la raporta parto socipolitika. La belliteratura parto estas destinita por la ripozaj horoj de l'legema esperantisto, k en tiu senco ni ĉiam flegis ĝin kun aparta amemo kiel frandaĵon. Sed la socipolitika parto donas la seriozan karakteron al nia laboro, kiun neniu kontraŭulo eĉ povus kontesti. Ofte la «Leteroj» aŭ aliaj artikoloj el « S. R. » ŝajnas al ni tradukindaj k presindaj en nacilingvaj gazetoj ; el tiu fonto niascie ankoraŭ ne sufiĉe da K-doj ĉerpas. Kvankam ni *komprenas*, ke en la plej multaj laboristaj esperanto-grupoj tra la mondo ne ekzistas multaj K-doj, kiuj povas al si permesi la abonadon al tia organo, kia estas «Senn. Revuo», ni *insistas*, ke kompare kun la valora enhavo de tiu Revuo, « S. R. » devus esti pli multe abonata k disvastigata, ĉar ĝi prezentas veran idean forton, veran bastionon en nia lukto de laborist-esperantistoj por la du idealoj : Esperanto k Socialismo. Dum « Sennaciulo » atingas en kelkaj monatoj de la jaro abonantkvanton inter 5.400 k 5.900, « Senn. Revuo » devas kontentiĝi per 800-850 pagantaj abonantoj. Sendube en la grupoj, kluboj, rondoj k sekcioj tiurilate povus esti farata ankoraŭ utila k fruktodona propagando.

Certe, por esti aktiva laborist-esperantisto, la abono al « Sennaciulo » estas sufiĉa ; ĝi estas ankaŭ *nepra kondiĉo* por aktiva SAT-ano, ĉar ni en SAT ne deziras (kiel tio okazas en organizoj kiuj ne estas bazitaj sur la individua membreco), ke iu konscia k voĉdonrajta membro ne legu la oficialan organon. Sed por kontentige povi plenumi siajn kulturajn taskojn, SAT eldonadas la ampleksan « Sennacieca Revuo »n, en kiu ĉiu ano povas trovi sufiĉe da spirita nutraĵo, kvankam li ja ne ricevos kompletan instruiĝon k informiĝon(tio ne estas ebla pro pluraj kialoj : limigita amplekso de l'gazeto, limigita ofteco, limigita kunlaborado, limigita disvastigiteco). Pro la pritraktataj temoj certe la lingvaĵo en « Senn. Revuo » ne estas tute tiel facila kiel en « Sennaciulo ». Nombro da ilustraĵoj tamen helpas agrabligi la legadon, k laŭ presarta vidpunkto certe oni ne povos plendi pri la prezentado de l'SAT-gazetoj.

La aspekto de la du SAT-revuoj tute ne dependas de la bonvolo k bontrovo de la redaktoro, aŭ de la plenum-komitato, al kiu li turnas sin por konsiliĝo en malfacilaj kazoj ; ĝi dependas esence de la kunlaboremo de la tutmondaj Gekamaradoj. Nur pri la teknika flanko do esence respondecas K-do Bartelmes, k pri la enhava kun li la Plenum-komitato ankaŭ nur ĝis ia grado, rilate akcepton aŭ malakcepton de iuj manuskriptoj, kiuj povus elvoki tro akran polemikadon. La diskutado kompreneble ne estas k ne estu fortenita el la SAT-organoj, ĉar diskutado signifas vivon, k el diskutoj rezultas ofte interesaj konkludoj. La redaktora tasko estas do nur, forteni el la gazetoj la polemikaĵojn, kiuj povus naski atmosferon neindan de rondo da pioniroj de nova idealo. Tiu tasko estas treege delikata, precipe en epoko, en kiu la ĉiutagaj aktualaĵoj liveras abunde da brulŝtofo. Tamen la ĉi-jara diskuto en « Senn. Revuo » pri « Demokratio aŭ Diktaturo? » pruvis tre bone, ke estas eble inter divers-opiniantoj dece k altnivele diskutadi, k ke estas eble aŭdigi ĉiujn diferencajn opiniojn en nia gazeto. Tia diskutado, nome komparado de opinioj, estas tute konforma al la statuta celo de SAT, k — kondiĉe ke tia diskutado ne daŭru tro longe k evitu ripetojn — ni ĉiam allasos ĝin en la gazetoj, kiel pens-instigilon k vigligilon. Estas ja vere kuraĝiga k unika fakto, kiu pledas pli bone ol io ajn por la valoro de esperanto por la laborista klaso, ke laboristoj diverslandaj, edukitaj sub la plej malsamaj naciecaj influoj, interŝanĝas siajn pensojn senpere per la sennacieca lingvo, k en sennacieca gazeto.

Rilate kritikojn, ni ricevis tian de K-do 1307 el Norvegio pri la artikolserio, kiu aperis en « S. R. » sub titolo « Angla SAT-ano en Sovetio ». Ĉar ni ricevis tiun kritikon post legado de l'unuaj partoj de la felietono, ni pensas, ke K-do 1307 trovis kontentigon, legante la lastan frazon de la raporto, kiu tekstas jene : « Se mi kelkloke kritikis en mia priskribo, mi ne venĝocele faris tion. » (Aldvorth).

Ni ricevis ankaŭ kritikon el Anglio sub titolo « Denskapulo en nebulo » koncerne la artikolon « Vivu la Neŭtralismo ! » en maja « S-ulo ». La kritikanto timas, ke la sarkasma tono k iuj « fantaziaĵoj » en tiu artikolo havos malutilan efikon rilate la bezonatan laboristan unuecon. La redakcio respondis al tiu K-do sub « Nia poŝto » (en la junia n-o).

Tamen, pri tiu sama artikolo K-do Savil juĝas kiel « plej ĝustatempa k plej trafa satiraĵo pri la taktiko de iuj komunistoj fari unuecfronton, eĉ kun la faŝistecaj esp-istoj kontraŭ la Faŝismo ».

Fine, artikolo de « Oĉjo » aperinta en «S.R.» pri demokratio en Danio, trovis akran kritikon, kiel neobjektiva raporto, en la jarkunveno de Dana LEA. Ni ŝatus en tiaj kazoj ricevi regule kopiojn aŭ respond-artikolojn de la plendantoj, ĉar ni en Parizo ja ne havas la eblon kontroli la verecon de l'raportaĵoj el aliaj landoj.

Prilingvan kritikon, cetere tute personan, prezentis Ch. Minor en la lastmonataj « Lingvaj Notoj » (La Lernanto). Aliflanke ni ricevis de multaj K-doj kontent-esprimon pri enhavo k redaktado de niaj gazetoj, kio kompreneble ĝojigis nin, ĉar tio pruvas al ni, ke nia laboro ne estas vana k ke ni suriris la ĝustan vojon.

RAPORTO DE K-do J. LENORMAND PRI LA AGADO DE SAT-KORESPONDOFICEJO

Ekde la 8-a de marto, kiam mi ricevis el nederlanda K-do TEULING la unuan slipon senditan al SAT-korespondoficejo, nia ĵusnaskita ofico iom post iom pligrandiĝis... ; k hodiaŭ matene mi ĝoje enlistigis la naŭdekan slipon en mian adresaron !

Nur unu trionjaro pasis ! k dum tiu maldaŭra tempo SAT-korespondoficejo — kvankam nesufiĉe konata inter la laborista esperantistaro — interrilatigis 90 Gek-dojn el 20 diversaj Eŭropaj, Aziaj, Oceaniaj k Amerikaj landoj, inter kiuj Francio k Nederlando ĉefas.

Jen riĉa, riĉega rezulto, pri kiu SAT rajtas fieri. Pli bone ol longdaŭraj paroladoj, tiaj ciferoj vidigas kiel utile k silente laboras nia tutmonda Asocio, k elokvente pruvas ke nia ofico respondas al ĝenerala bezono. Jam, ekde sia komenco SAT-korespondoficejo tre, tre bone sidas k naskas la plej grandajn esperojn.

Ĉiu SAT-an(in)o konigu do la SAT-korespondoficejon al sia ĉirkaŭantaro k varbu gekorespondemulojn, k la venontan jaron nia ofico ankoraŭ pli progresos por la plej granda profito al Esperanto !

Ĝis nun SAT-korespondoficejo ne sukcesis plenumi la deziron de iuj malmultaj Gek-doj, sed ververe la kulpo ne estas nia ! Unu konsilon, Gek-doj : estu malpli rigidaj en viaj petoj k ne imagu ke nia tute nova ofico havas ĉiam sub sia dispono vian ĝustegan deziraĵon. Kaj nun, *antaŭen por SAT k SATKO !*

La respondeculo : *J. Lenormand, Vitry-aux-Loges.*

Koopera fako de SAT

La SAT-anoj en Manĉestro decidis restarigi la malnovan kooperan fakon, k invitas ĉiujn kooperanojn k simpatiantojn ĉeesti la Inaŭguran Kunvenon okazontan dum la Roterdama Kongreso. La sekretario proponitas K-do *E. Sugar*, 16, Lily Street, *Manchester*, 8, Anglio.

Kooperaj asocioj nuntempe komencas interesiĝi pri nia movado, k multaj kooperanoj aliĝas al SAT. Enirinte niajn vicojn, ili konstatu la ekziston de reala k vigla kuniĝo de kooperanoj !

Kamaradoj, pretigu viajn ideojn por agado, k ĈEESTU LA KUNVENON.

Pro partopreno de l'redaktoro-administranto al la SAT-Kongreso, la Oficejo de SAT restas fermita de la 31. VII. ĝis 8. VIII.

Proponoj al la 17-a Kongreso

2.

Mi proponas, ke SAT aliĝu al la « Kuniĝo Universala por la Paco » (kies 1-a kongreso okazis lastjare en Bruselo).

J. Coen (8101).

Motivigo : D-ro Zamenhof kreis nian lingvon pac-cele. Ni honoros lian memoron, plifortigante tiun supran movadon per nia kunhelpo.

3.

La Kongreso memorigu al la membraro, ke SAT-membro ne nur havas rajtojn, sed ankaŭ devojn, k ke la statut-paragrafoj 26-a k 27-a restas plene validaj por ĉiu membro.

Plenum-Komitato de SAT.

Motivigo : Trafis nin plendoj pri neplenumo de servoj, petitaj laŭ la regulaj kondiĉoj starigitaj en la 26-a paragrafo de la Statuto, fare de sufiĉe multaj membroj k perantoj.

Adreso de la O.K.K. :

por mono : K-do A. v. d. Pols, Hortensiastr., 17, Rotterdam Zuid, ĝiro 275 837 ;

por ĉio alia : K-do C. van Essen, Westerbeekstraat, 57, Rotterdam Zuid, Nederlando.

7-a K LASTA KOMUNIKO

Fervojoj : Niaj penadoj por akiri rabaton ĉe la nederlandaj fervojoj malsukcesis ! Ĉiu aliĝinto el Belgio k Francio ricevis jam la rabatilojn por la belgiaj k franciaj fervojoj, kiuj donos rabaton respektive da 35 k 40 0/0 je la ordinaraj prezoj. Kongresanoj, veturontaj tra Belgio k (aŭ) Francio, kiuj ne jam ricevis rabatilon, senprokraste petu ĝin ĉe la OKK. Ne forgesu, antaŭ la revojaĝo stampigi la franciajn biletojn ĉe la OKK. Se ne, ili ne validos por la revojaĝo !

Tendejo : Pro tio, ke nur 3 aliĝintoj anoncis la deziron tendumi, la OKK ne aranĝas tendejon. Kaŭzus al ni multege da peno k kostoj, ĉar ni i.a. devus instali lumon, necesejojn ktp. sur la tereno. La anoncintoj do povos loĝi en « Nenijtohalo ».

La Amasloĝejo : Ĉiu, kiu ne jam ricevis loĝejan karton, atentu, ke li aŭ ŝi dormos en NENIJTO-HALO. Se oni deziras loĝi en hotelo, oni tion povos aranĝi, alveninte en Roterdamo. La amasloĝejo troviĝas ne malproksime de la kongresejo. Ni havas apartajn dormejojn por viroj k virinoj. Ĉiu kongresano povas tie senpage dormi, kondiĉe, ke li mem zorgu pri litkovriloj. La O.K.K. zorgos pri pajlo. Ni donos matene teon al ĉiu loĝanto k, *dimanĉe kelkajn bulkojn* por la matenmanĝo. Ni petas la loĝontojn de NENIJTO-HALO, severe plenumi kelkajn regulojn, kiujn vi trovos en la kongreslibro, i.a. : 1) Fumado en la halo estas nepre malpermesata ! 2) Ĉiu kondutu laŭ la indikoj de la deĵorantaj K-doj. 3) Post estingo de la lumo nepre regu silento en la dormejo. Ne forgesu, ke kvankam eble vi ŝatas dum la tuta nokto ŝerci, k brui, estas aliaj, kiuj nepre bezonas la noktan ripozon ! 4) Zorgu, ke la halo restu pura. Ne pezigu la taskon de la OKK, kiu post la kongreso devas purigi la tuton. 5) Dum la tempo, kiam vi estos en Roterdamo, vi formos unu grandan loĝkomunon. Dependos de vi ĉiuj, ĉu la sfero estos kamaradeca aŭ ne. ESTU ANTAŬ ĈIO KAMARADO !!

Alveno k Akcepto : Ĉiu, kiu alvenos antaŭ sabato, aŭ dum tempo, kiam la akceptejo estos fermita, tuj informu pri tio la OKK, por ke ni povu zorgi pri akcepto. Ĉiu kongresano iru tuj post alveno en Roterdamo al la akceptejo, por akcepti la kongresdokumentojn ktp. NE FORGESU VIAN PROVIZORAN KARTON !!!

Sendu Salutojn ! Gek-doj, kiuj pro iu ajn cirkonstanco ne povos ĉeesti nian 17-an, sendu salutkartojn, leterojn, telegramojn ! Ne forgesu, ke en la unua semajno de aŭgusto la laboristoj en Roterdamo memoras la 50-jaran ekziston de Esperanto. Vi spirite ĉeestu inter la CERTE PLI OL 700 GEK-DOJ en la 17-a Kongreso en Roterdamo !!

Apartaj kartoj por NE-kongresanoj : Por la Interfratiĝvespero je sabato ni ankoraŭ havas malgrandan kvanton da kartoj por nekongresanoj (pri prezoj vidu antaŭajn « S-ulojn ».) Ne venu al Roterdamo, ne aĉetinte antaŭe karton, ĉar certe ili ne plu estos akireblaj ĉe la salono !

REPREZENTO de ORGANIZOJ : La Nederl. Sindikato de teknika k kontrola personaro (B.T.O.) k la Neder. Sindikato de frizista personaro (Ned. Bond v. Kapperspersoneel), jam anoncis reprezentonton.

Financa Subteno : Finance subtenis la la kongreson i.a. : Federacio de Laboristaj Esp-istoj. V.A.R.A. (Unuiĝo de lab. radio-amatoroj). B.T.O. (Sindikato de teknika k kontrola personaro). Ned. Lito-, Foto- en Chemigrafenbond (sindikato de lito-foto- k ĥemigrafoj). Sekcio Roterdamo II de F.L.E.

GEKAMARADOJ ! Ankoraŭ kelkaj tagoj k ni renkontos nin en Roterdamo, ĉe la 17-a kongreso de S.A.T. ! Estu kore bonvenaj ! la OKK, la roterdama SAT-anaro k ĉiuj roterdamaj laboristaj esp-istoj (kiuj ne jam estas SAT-anoj, sed espereble pro la kongreso ĉiuj baldaŭ aniĝos !) deziras al ĉiuj neforgeseblajn tagojn, sukcesplenan laborkongreson, profite al nia idealo ! Vivu SAT ! Vivu nia 17-a !

C. v. Essen, OKK sek.

Programo de la Kongreso

Kunlaboros al nia Kongreso en Roterdamo (« La Havajaj Amikoj » estas SAT-anoj)

Akceptejo k Kongresejo :

« LYBELLE », GEDEMPTE VEST 6.

Sabaton la 31-an de julio :

De la 10-a horo la akceptejo estas dum la tuta tago malfermita. Ĉiujn informojn, helpon pri gastigo, hoteloj, trafiko, bank- aŭ poŝtaferoj oni tie povas akiri.

Interfratiĝvespero

20-a horo : en la salono « DOELEN » — Coolsingel (apud la urba domo k ĉefpoŝtoficejo). Kunlaboros : La miksita esper. kanthoro « MATENRUĜO », orkestro : « LA ROTERDAMA POŜTHARMONIO », « LA HAVAJAJ AMIKOJ », deklamantoj, ktp. ktp. Prezento de ludo de K-do BAS WELS : « NOVA AŬRORO ». Paroladeto de K-do N. Bartelmes. — Post la kunveno ĉiuj kongresanoj, kiuj petis gastigadon k ricevis loĝejan karton kolektiĝos antaŭ la salono por esti kondukataj al la loĝejoj. Serĉu la literon, kiu estas indikita sur via loĝeja karto.

Dimanĉon, la 1-an de aŭgusto :

10-a horo : Malfermo de la akceptejo. La kongresanoj loĝantaj ĉe esp-istoj povas pasigi la matenon laŭplaĉe kun siaj gastigantoj. Aliaj povas, se ili deziras tion, veni al la akceptejo, kie estas k-doj por gvidi ilin tra la urbo.

13.30 horo : Kolektiĝo antaŭ la kongresejo por la fotografado.

14-a horo : Solena Malfermo de la kongreso en la kongresejo « LYBELLE ». Kunlaboros i.a. la opero-baritono JAN BLOK.

Lundon la 2-an de aŭgusto :

10-a horo : Unua laborkunsido.

15-a horo : Oficiala akcepto de la kongreso en la urba domo. Kolektiĝo ĉe la kongresejo je la 14.30 horo. Ni kune promenos al la urba domo.

20-a horo : Dua laborkunsido.

Mardon la 3-an de aŭgusto :

10-a horo : Tria laborkunsido.

13.30 horo : Kolektiĝo ĉe la kongresejo por promeni al la boatoj por la EKSKURSO tra la Roterdamaj havenoj, prezentita de la urba estraro.

20-a horo : Kvara laborkunsido.

Merkredon la 4-an de aŭgusto : de la 9-a ĝis la 12-a okazos diversaj kunsidoj de frakcioj k.s. en diversaj salonoj. Kunsidoj i.a. okazos de TLES, Sennaciista frakcio, Virinoj, Kooperafako, Sovet-komunistoj k Stenografoj. Detalaj komunikoj pri salono, horo ktp. dum la kongr.

14-a horo : Ekskursoj. Komunikoj en la kongresejo.

20-a horo : INTERNACIA KONVERSACIVESPERO : Miksita programo konsistigita de la

kongresanoj mem. La OKK zorgos pri muziko, kunlaboro de infanoj, kantos K-do Goethart. NI ANKORAŬ ATENDAS ANONCOJN POR LA PROGRAMO !

Jaŭdon la 5-an de aŭgusto : Tuttaga ekskurso al la marbordo.

Por la kongresanoj, kiuj gastiĝos en la suda parto de la urbo k restos post ĵaŭdo, la sekcio II-a de FLE, aranĝos je vendredvespero gajan vesperon en sia klubejo ! OKK.

SESA LISTO DE ALIĜINTOJ

508 K-do M.v.d. Berg, Roterdamo; 509 K-dino S.G. Lindegren, Stokholmo; 510. K-do Hernandez, Valencio (Hisp.); 511. K-ino M. Aumasson, Lanquetot p. Bolbec (Francio); 512-513. K-inoj Issatel, Aubenas (Francio); 514. K-do A. Helly, Pont-de-Labeaume (Francio); 515. K-ino W. Starrenburg, Roterdamo (Nederl.); 516. F. Kalny, Bozkov (Ĉeĥosl.); 517. C. Hawksworth, Liverpool (Britio); 518. L. Leblanc, St. Quentin (Francio); 519. M. M. Weber, Denver (Usono); 520. J. M. Kerr, Denver; 521. K-ino M. Norling, Malmö (Svedio) ; 522. K-do A. Hexspoor; 523. A. J. Hietbrink; 524. W. de Kooter; 525. A. v.d.Valk; 526. L. Ninaber; 427. K-ino W.de Vries, ĉiuj en Delft (Nederl.); 528. J.H. de Bruin, Roterdamo; 529. P. L. Elgeti, Roterd.; 530. W. K. Pobering, Wormerveer (Ned.); 531. A. Gielen, Roterd.; 532. Th. Eijgelsheim, Roterd.; 533. C. W. Eijgelsheim, Roterd.; 534. A. W. George, Stapleford (Britio) ; 535-536. gek. Brierly, Clitherde (Britio); 537. K-do L. Shipp, Southport (Britio); 538. M. Gaudin, Outreau (Francio); 539. J. D. de Graaf, Vlaardinger Ambacht (Ned.); 540. G. M. Vidal, Clermont-Ferrand (Francio); 541. E. Larsson, Boras (Svedio); 542. W. C. Bernds, Roterd.; 543. W. J. Lindhout, Roterd.; 544. J. de Graaf, Roterd. ; 545. V. Holtwijk, Amsterd.; 546. K-ino A. Procton, Burnley (Britio); 547. K-do A. Fry, Folkestone (Britio); 548. E. Ash, Folkestone; 549. H. Nordin, Sundbyberg (Svedio); 550-551. gek. Sfuder, Sundbyberg ; 552. K-do C. Hogenbirk, Zwolle (Ned.); 553. J. M. Duran, Buenos-Aires (Argent.); 554. W.Knoop, Hago; 555. P. Stabie, Abbenbroek (Ned.); 556. K-ino R. Lans, Hago; 557. K-do C. J. de Vos, Utrecht (Ned.); 558. H. G. v. Laar, Utrecht; 559. B. Smit, Bussum (Ned.); 560. A. Bloemendaal, Bussum; 561. K-ino B. Durkin, Londono ; 562. K-do C. de Jong; 563. K-ino v. d. Vliet-de Groot; 564-565. gek. Mastenbroek; 566. K-do J. Verweij; 567. Hoefnagel; 568. O. de Beus; 569. J. de Beus; 570. G. Noorland; 571. A. de Konin, ĉiuj en Roterdamo ; 572. H. Hoogland, Vlaardingen (Ned.) ; 573-574. gek. Campbell, Dunfermline (Skotl.); 575. K-do J. A. Smit ; 576. K-ino M. Hoogerbrugge ; 577. K-do W. Schilperoort; 578. J. Blanken; 579. N. v. Wingerde; 580. D. de Jong, ĉiuj en Roterdamo; 581. M. C. Vol, Hillegersberg (Ned.) ; 582. L. v. Herk. Roterd.; 583. M. de Vries, Hillegersberg; 584. J. Kesselring, Hilleg.; 585. H. Groen, Hilleg.; 586. R. A. Thomassen, Drammen (Norvegio); 587-588. gek. Lentaigne, Villeveyrac (Francio); 580. K-do R. Duffy, Londono; 590. K-ino I. Hietbrink, Eibergen (Ned.) ; 591. K-do G. Blonk, Overschie (Ned.); 592. K-ino A. Nijenhuis, Arnhem (Ned.) ; 593. K-do J. Hovingh, Halfweg (Ned.); 594-595. gek. Tiel, Halfweg: 596-507. gek.Varkevisser, Scheveningen (Ned.); 598. K-do A. J. Brinks, Deventer (Ned.) ; 500. A. J. Gerards, Deventer; 600. A. J. Bienefelt (BTO), Delft (Ned.) ; 601. L. W. Kastelein. Roterd.; 602. P. v. Haaren, Amsterd.; 603. H. M. Westphal, Amsterd.; 604. P. Lamfers, Amsterd.; 605. H. Broyl, Deventer (Ned.) ; 606. W. A. de Rooy; 607. J. de Graaff; 608. H. J. Bahnerth: 600. M. Post; 610. B. v. Kerkhoven, ĉiuj en Roterdamo; 611. E. Olsson, Landskrona (Svedio); 612. K. Nilsson, Landskrona; 613. J. G. Broekhoven, Nieuwendam (Ned.); 614. X. (Germanio); 615. K-ino X. (Germ.); 616. K-ino X. (Germ.); 617. K-do X. (Germ.); 618. K. Karlsson, Ryd (Svedio); 610. G. E. v. Rossen, Vlaardingen (Ned.); 620. J. F. Becker, Roterd.; 621-622. gek. Stierman, Roterd.; 623. K-do K. Vigier, Valence d'Agen (Francio); 624. E. Eneroth, Malmö (Svedio); 625. T. H. v. Klaveren, Roterd.; 626. L. v. Schelven, Roterd.; 627. A. Roosing, Zeist (Ned.); 628. J. G. Baxter, Liverpool (Britio); 629. K-ino L. Peel, Liverpool ; 630. I. F. Shipman, Birkenhead (Britio) ; 631. K-do J. A. v. Klaarwater, Roterd.; 632. K-ino Rodenburg, Hillegersb. (Ned.); 633. Lans, Roterd.; 634. B. de Jong, Roterd.; 635. F. de Jong, Roterd.; 636. K-do H. Costenoble, Lille (Francio); 637. J. v. d. Dorpel, Roterd. ; 638. S. Frantzen, Amsterd.; 639. Inf. Varkevisser, Scheveningen; 640. K-do A. Biesbroek, Hago; 641. J. Luiten, Hago; 642. Th. Brooshooft, Hago ; 643. V. Meere, Hago; 644. H. Mylen, Malmö (Svedio); 645. K-ino D. Ekström, Karlstad (Svedio); 646. K-do H. Helleshoj, Herning (Danio); 647. M. Delforge, Charleroi (Belgio).

KAMARADINOJ TUTMONDAJ
DENOVE NI PETAS VIAN ATENTON !

En «-S-ulo» de majo vi havis okazon legi, ke dum la SAT-kongreso en Roterdamo okazos aparta virina kunveno. Kial ni fakte organizas apartan kunvenon por la K-dinoj? Kion ni volas atingi per tia kunveno? Ĉar en la daŭro de la jaroj ni havis sufiĉan okazon konstati, ke en la esp. movado same kiel en aliaj organizoj, la aktiveco de l'K-dinoj ne estas kontentiga. Preskaŭ ĉiam estas la SAMAJ, kiuj vere montras sian intereson k komprenon pri la tasko, kiun ili havas en la socio.

La celo de nia aparta virina kunveno estos klopodi pliaktivigi la indiferentajn k refreŝigi k denove instigi la jam konsciajn kunbatalantinojn. Unu K-ino parolos pri LA EVOLUCIO k LA SPECIALA TASKO de l'VIRINOJ en la NUNA EPOKO. Ne la parolado de l'K-dino devas esti la ĉefa parto de la kunveno, sed la diskutoj de ni ĉiuj.

Se ĉiu aliĝinta K-dino vizitos nian kunvenon k klopodos kunhelpi sukcesigi ĝin, tiam nia peno ne estos vana. Cetere la roterdamaj K-dinoj esperas ke ĉiuj K-dinoj faros sian eblon por sukcesigi nian tutan kongreson k ke antaŭ ĉio regu en ĝi kamarada k harmonia atmosfero.

18187.

SOLIDARO !

Unu el la aferoj, kiujn la roterdama OKK pleje atentis, estas la gastigado. Ni ja scias, ke la plej bona eblo por interkonatiĝi, interfratiĝi, ensorbi la ideon de nia movado, estas ne dum la kongreskunsidoj, aŭ festkunvenoj, sed dum la personaj rilatoj inter la diverslingviaj kongresanoj !

Ni klopodegis gastigi kiom eble plej da kongresanoj ĉe Gek-doj k ni fieras, ke ni sukcesis en tio ! Ni estas ja laborista movado k tio signifas, ke pli bone ol aranĝi pompajn festojn, luksajn kabaredojn, grandajn balojn-en-nacikostumo, estas klopodi doni al laboristoj la eblon ĉeesti k partopreni la laboron de la kongreso, kio ja restas la plej grava !

Kiom ni malĝojis, kiam ni, pro la amasa aliĝo, ne povis kontentigi iun senlaboran petinton pri senpaga loĝado, senlabora K-do, kiu nur per grandaj oferoj povis trovi la vojaĝmonon al la kongreso, sed, kiu jam ne povas elspezi ion por la loĝado. Kiom ni serĉegis por trovi lokon, sciante, ke de tio dependas la ĉeesto de K-do.

Kaj jen okazas io, kio kuraĝigas nin en nia laboro, okazas io, kio montras, ke la vorto KAMARADO ne estas nur vorto sen pli. Du Gek-doj el Francio anoncis sin por la kongreso. Ili ricevis loĝadon kontraŭ kompenso ĉe Gek-doj kaj jam interkorespondadis kun siaj gastigontoj. Poste montriĝis, ke ili ne povos efektivigi la viziton al la kongreso.

Ili *tamen sendis* al la gastigontoj *la kompenson de 10 guldenoj*, por ke la gastigontoj per tio povu gastigi DU SENLABORAJN K-DOJN !

Jen SOLIDARO ! Denove ni povas helpi du senlaborajn K-dojn, kiuj sen tio eble devus resti hejme !

Bonega ekzemplo k... imitinda !! C. v. E.

Ĉe la laboristaj Esperanto-Asocioj

La 2-a Jarkunveno de Dana L.E.A.
Interesa statutŝanĝo

La 6-an de junio okazis la 2-a jarkunveno de D.L.E.A. en Odense sub prezido de K-do H. P. Frodelund. La raportoj de la prezidanto, redaktoro, SAT-peranto, kasisto k libristo estis unuanime akceptataj. Laŭ propono de la estraro la jarkunveno unuanime decidis forigi la pure socialdemokratan tendencon de la asocio, tiel ke ĝi nun estas malfermita al ĉiuj laboristaj esperantistoj. (Tamen DLEA nature daŭre sentas sin ligita per la Gotenburga Konvencio.) La kaŭzo de la statutŝanĝo estas, ke kelkaj sufiĉe aktivaj K-doj pro la tendenco de la asocio ne volis aliĝi al ĝi. *Nun DLEA streĉis manon al ili, k espereble ili komprenas sian devon kiel laboristaj esperantistoj.* — Alia statutŝanĝo donis al izoluloj rajton elekti delegitojn por la jarkunveno. K-do M. Jacobsen, Aarhus, estis reelektata kiel prezidanto. Reelektataj estis ankaŭ Frodelund k Arne Jensen kiel estraranoj k R. Jörgensen kiel redaktoro. Venontjare jarkunveno okazos en Aabyhöj. Raporto pri la kunveno aperis en radiogazeto k taĝĵurnaloj. (Frodelund).

KOMUNIKOJ DE F. E. T.

INTERNACIA RENKONTIĜO okazos la 1-an de aŭgusto en Linée-Sprimont (province Lieĝo). *Programo :* akcepto en Popoldomo, vizito al moderna panfabriko, komuna tagmanĝo, vizito al ŝtonminejo k kermeso. Petu informojn al K-do René Moureau, Fays-Sprimont, Liége, Belgio. *Kora invito al ĉiuj.*

MEMORIGA FESTO pri 50-a datreveno de Esp-o okazos en Lieĝo, la 15-an de aŭgusto. Paroladoj, teatraĵo, kantoj ktp. Pri senkosta aŭ malmultekosta tranokto oni skribu antaŭ la 1-a de aŭg. al K-do G. Dardenne, 16, imp. de l'Avenir, Liége, Belgio.

INTERNACIA EKSPOZICIO DE PARIZO. Vizitontaj K-doj dezirantaj informojn, interrilatigon, skribu al FET-Komitatano Podgorski, 126, rue Legendre, Paris, 17-e.

KONGRESO DE BELGIA FET-SEKCIO okazis la 4-an de julio en Rixensart. 60 ĉeestintoj, i.k. FLE-Kdoj. La kunveno unuanime reelektis sekretario K-don Van den Wijngaert, 14-16 rue Pont-de-l'Avenue, Bruselo-II, k kompletigis la estraron per K-doj Debaene Fr. (helpsekretario, Brus.), Kinon Joseph (librotenisto, Liége), Boudart Désiré (kas., Ouaregnon). Post prizorgo de admin. aferoj okazis monkolekto por la hisp. K-doj k ekskurso.

NOVA SEKRETARIO DE FET estas K-do Platiel, 17, rue du Gén. Niox, Paris, 16-a. Francianoj sin turnu al li por aliĝo al FET k abono al « Travailleur Espérantiste » (4 fr. jare).

REGIONA RENKONTIĜO okazos *en Raon-l'Etape (Vosges)* ĉe restoracio Bellevue, en belega montara kadro, la 1-an de aŭg., je la 9-a h. (organizanto : M. Durand, 23, rue Fabvier, Nancy.)

EKSKURSO AL ANNECY (« Altaj Alpoj ») okazos la 29-an de aŭg. inter organizintaj grupoj de Ĝenevo k Lozano k franciaj K-doj (organizanto : Lamouille, 6, rue des Terreaux-du-Temple, Genève, Svisio).

Esperanto-grupo de la Fed. de Lab. Esp. (laboristoj, oficistoj, fraŭlinoj k infanoj) deziras daŭran korespondadon. Ni rekompencos ĉiujn sendojn. Ni interŝanĝas ĉiujn aĵojn (ankaŭ poŝtmarkojn). Adreso (adm-ino) : K-ino *E. Groothuis*, Celsiusstr. 6, *Amersfoort* (Nederlando).

NEKROLOGO

Mortis post longdaŭra sufero

K-do J. DE JONG (18.160)

en Roterdamo, en la aĝo de 52 jaroj. Li estis fidela K-do k de pluraj jaroj SAT-ano. Peranto en la 12-a Sekcio. Ĉe ĉiu okazo li propagandis por SAT. La familion ni sincere kondolencas.

J. Kooyman (sekretario).
J. Dupain (SAT-per.)

Ni estas informitaj pri la morto en aĝo de 16 jaroj de

K-do Jacques MANDARD (19.816)

el Blois (Francio). Li estis el inter la plej junaj membroj de SAT, al kiu li apartenis pli ol unu jaron.

Ni honoru ilian memoron !

Post longa suferado mortis, 52-jara, nia fidela K-do k SAT-ano

van Bommel, Hago

Li multe laboris por nia movado. Ni nenian forgesos lin.

FLE-sekretario (1-a), den Bree.

El niaj leteroj

... Mi utiligu la restantan spacon por diri, ke mi ne tre ŝatas la prilingvan rezonadon de Minor en « La Lernanto » ; mi eĉ diras tute malkaŝe, ke ĝi ne taŭgas en tiu loko, kiu devas esti dediĉata por la *instruo* al *LERNANTOJ*. Plie mi havas la impreson, ke Minor estas... idisto! Jes en tiu senco, ke li tro alte taksas logikon. En Lingvo efikas du tre gravaj « leĝoj » (fortoj, kaŭzoj), nome : *Leĝo de analogio* k *leĝo de minimuma peno* ; tiuj leĝoj povas kelkokaze esti pli fortaj ol la logiko. Tial ke ĉiam troviĝis en esp-o formoj kiel Aŭstralio, Siberio, Bolivio, Kaledonio, Bosnio, Bizantio, Alĝerio, Aŭstralazio, Lombardio, Ontario, Rodezio, Sicilio, Sirio, Tasmanio, Tunizio ktp., estis tute nature, ke la leĝo de analogio konduku al la apliko de *io* ĉe ĉiuj landnomoj. — Kaj la sama leĝo efikis ankaŭ en tiu rilato, ke estas ridinde diri ekz-e : *Supujo* k *Svisujo, pomujo* k *Polujo* ktp. ks Sed mi ne estas L.K.ano nek Akademiano k sekve ne rajtas eldiri opinion pri lingvo... *L. Itauŝa.*

DISKUTEJO

Kun intereso mi legis la rezonadon de K-do Makoli en la aprila n-o de « S-ulo » — k plezure konstatis, ke ne ekzistas diferenco esenca inter lia opinio k tiu de K-do N. B. Oni do povus konsideri, ke la diskuto pri la koncerna demando alvenis al fina punkto. Tamen mi opinias, ke estas utile aldoni kelkajn rimarkigojn, por ke la legantoj povu akiri vere klaran komprenon pri la problemo.

Necesas unue ekscii aŭ memori pri la cirkonstancoj ekzistantaj en la tempo, kiam Lanti elmetis sian tezon. Tiam kelkaj gravaj organizoj (ekz-e, la franca C.G.T. k la Internacio de militintoj kun prezidanteco de Barbus) estis voĉdonintaj deziresprimojn favore al la alpreno de esp-o kiel mondlingvo. Plie, Komintern estis stariginta komisionon por studi tiun demandon. Oni do povis tiam esperi, ke parktikaj aranĝoj estos farataj por faligi la lingvajn barojn, kiuj ĝenas, eĉ kelkfoje malhelpas rilatojn inter sekcioj k membroj de iu ajn Internacio.

Estas tute evidente, ke se Komintern estus akceptinta la bone argumentitajn proponojn (1), kiuj al ĝi estis prezentataj en tre detala raporto, en tia kazo la mondlingva problemo estus jam nun solvita. Kiam oni konsideras, ke la rusa sekcio de tiu mondorganizo regas super unu sesono de l'mondo k sekve povus tie enkonduki la devigan instruadon de esp-o en lernejoj, tiam ne necesas insisti por ke ĉiu komprenu, ke la supra aserto ne estas senbaza. Nur estu do memorigate, ke ekzistis tempo, kiam ne estis tute malsaĝe esperi, ke nia esp-a movado antaŭeniros grandpaŝe. En tiaj cirkonstancoj estas do normale, ke la *utilisma* flanko de la demando estis akcentata... — kvankam la eduka rolo de nia movado neniam estis malatentata.

Bedaŭrinde la sperto montris, ke la espero pri solvo de la mondlingva problemo fare de la lab. organizoj estis tro optimisma. La belaj deziresprimoj de kongresoj k la « laboroj » de la fama Stud-komisiono fariĝis abortaj projektoj, senvivaj surpaperaĵoj.

Aliparte la lab. movado preskaŭ ĉie en la mondo elsuferis malvenkojn ; diverskoloraj faŝismaj reĝimoj stariĝis — eĉ en landoj kiel Germanio k Aŭstrio, kie la proletaro estis bone organizita. Tiaj konstatoj devas meditigi la laboristajn esp-istojn. Tiacele mi metas antaŭ ilin jenajn demandojn :

1) Ĉu la manko de sufiĉe fortaj sentoj de solidaro inter la diverslandaj proletoj ne estas unu el la plej gravaj kaŭzoj de malvenko?

2) Se jes, ĉu eblas, ke homoj, kiuj ĉe interrenkontiĝo devas stari mutaj unu antaŭ la aliaj aŭ devas uzi la he'pon de interpretanto, povas vere akiri realan k profundan senton de reciproka solidaro?

3) Ĉu la malatento aŭ *ignoro* fare de gvidistoj al tia grava solidarkreilo, kia estas mondlingvo facile lernebla, ne estas senkonscia aŭ eĉ konscia perfido al la proleta klaso?

4) Ĉu esp-istoj, konsciaj pri la gravo k neceso de movado por mondlingvo, devas naive k admire obei al tiaj oportunistaj, farizeaj aŭ perfidaj gvidistoj?

Mi starigis tiujn demandojn kun la nura celo instigi legantojn al meditado pri ili. Ni ĉiuj devas gardi nin kontraŭ la subtile narkoteca legaĵo, kiun liveras ĉiutagaj ĵurnaloj k agitcelaj presaĵoj.

Kaj fine mi asertas, ke oni povas kolekti amason da faktoj k eldiri valorajn argumentojn por surbazigi tezon montrantan, ke tre danĝera estas la kredo, ke la ekspluatata klaso de iu ajn lando povas aparte emancipiĝi en la kadro de ĝiaj limoj. Kiam oni scias, ke inter Tokio k Londono la distanco baldaŭ estos nur kvartaga, tiam evidentiĝas, ke vole nevole la homoj fariĝos pli k pli dependaj unuj de la aliaj. Ju pli malgrandiĝas nia planedo, des pli devas kreski sennacieca solidarsento. Almenaŭ tia estas la konvinko de *E. L. Deska.*

(1) Interalie troviĝis unu laŭ kiu ĉiu partifunkciulo, malpli aĝa ol 45 jarojn, ĉiu partioficisto ktp. devus esti ellerninta esp-on en la tempolimo de du jaroj, por povi plue teni sian postenon.

En nia movado

(Kroniko)

NEDERLANDO. La Zaanlandaj SAT-anoj okazigis bone vizititan kunvenon en *Zandamo*. La amsterdama SAT-perantino paroladis pri la Roterdama kongreso. Ge-SAT-anoj el 6 ĉi-regionaj FLE-sekcioj kunvenas de nun regule en la hejmo de K-do. Oni pritraktas gazet-artikolojn, SAT-broŝurojn, organizas paroladojn, vendas SAT-literaturon ktp. En *Ŝidamo* (Schiedam) fondiĝis antaŭ unu monato SAT-rondo kun 12 anoj (t.e. la kvarono de la LEA-sekcio) ; ili ĵuris zorgi, ke post mallonga tempo 100 % el la sekcio apartenos al la rondo.

La FLE-sekcio *Heerlen* ekskursis la 20.6. al Dison (apud Verviers, Belgio), kie la belgaj Kdoj estis organizintaj renkontiĝon kun parolado de Kdo Dohogne pri lanindustrio. La 27.6. la grupo vizitis *Vaals*, por fondi novan grupon; rimarkinde estas, ke en tiu limvilaĝo oni aŭdas preskaŭ nur la germanan lingvon. En Vaals ĉeestis 70 belgaj k nederl. Ged-doj.

DANIO. La lab. esp. klubo en *Kopenhago*, konsistanta nuntempe el 14 anoj, decidis en ĝenerala kunveno, laŭ propono de K-do P. Neergaard, la devigan membrecon al SAT por ĉiuj klubanoj. Peranto estas K-dino H. Eckel. Sekve la Kopenhaga SAT-rondo estas nun identa kun la lab. esp. klubo.

USONO. *Nov-Jorko*. La Novjorka filio de LEA-NA aranĝis grandskalan festenon, morale k finance tre kontentigan, la 15-an de majo. Ĉeestis ekzakte 130 personoj. La neatendita sukceso multe kuraĝigis la aktivulojn en Nov-Jorko por pli energia k entreprenema laborado dum la estonto. Simila, sed pli granda festeno estas planata por novembro.

Se bonfaremulo ekscias, ke homo dronas en puto, li provas savi la dronanton, sed tiucele ne jetos sin mem en la puton.
KONFUCIO.

Laboristo-esperantisto ĉe vakstolfabriko !

Laboristo ĉe vakstolfabriko en ĉiu lando estas kamarade petata doni informon pri salajro ĉe ĉiu aparta laborspeco de vakstolfabrikado. Ni petas tre akuratajn informojn en la nomo de nia faka sindikata organizo. Viaj informoj estos por ni tre valoraj, tial, pro peresperanta helpo internacia, skribu al ni k diru samtempe, kiel ni rekompencu ! *Societo en Smalands-Anneberg de Sveda Fabriklaborista Asocio.* (Adreso) *Harry Faager* (sekretario), Box 139, *Smalands-Anneberg*, Svedio.

Recenzejo

KONSTITUCIO (fundamenta leĝo) de la Unio de Sovetaj Socialistaj Respublikoj. Eld. de C.K. de SEU, Moskvo, 1937. — 24 pĝ. Form. 13 × 19. Prezo : 35 kop. (Traduko el la rusa de *P. Gavrilov.*) La libreto entenas senkomente la artikolojn de la nova konstitucio.

GEBONDEN STIJL (POEZIO) EN ESPERANTO. Nederlandlingva verkajo de *F. Faulhaber.* 40 pĝ. Form. 13 × 21. Prezo : 0.35 guld. Eld. Fed. Lab. Esperantistoj, *Amsterdam* (Postbus 0.50). Interesa studo pri versfarado en esperanto. La komentoj estas holandlingvaj.

KARLSBAD (mondfama kuracbanloko en Ĉehoslovakio). Kolora k riĉe ilustrita prospekto en esp-o.

KURESSAARE, sanigŝlima k mara kuracloko en Estonio. Kolora prospekto, havebla senpage ĉe : Linnsvalitsus, *Kuressaare*, Estonio.

VIENO (Aŭstrio). Luks-aspekta faldprospekto, eldonita de « Fremdenverkehrsstelle der Stadt Wien » (k tie havebla). Depost 1928 la urbo Vieno ĉiujare eldonadas gvidilojn en esp-o.

Korespondado

JAPANIO

Karaj gefilatelistoj, vi sendu 2 resp. kup., rekompence ni sendos al vi japan. PM specialajn (uzitajn) kelkajn. Japana Filatelista Asocio, Nada P.O. Box 13, *Kobe*.

NEDERLANDO

Instruistino ĉe mastrumlernejo dez. koresp. kun svedaj Gek-doj. Adreso : *G. Vos*, Emmastr. 44, *Meppel*.

La sekcio Emmen F.L.E. dez. kor. kun Gek. el ĉl. pht. Certe respondos. Adr.: *Johano Kuiterman*, Bargermeer, *Emmen*.

K-dino *N. Lokker*, v. Turnhoutstr. 4, *Oost-Souburg* (Zeeland) dez. interŝ. PM k PI, kĉl. Certe respondos.